

[Niels Hølvæg Petersen.]

der nogen sinde er sket for det nordiske samarbejde, og indeholdt bebudelsen af en beslutning, som vel er den største i Danmarks forhold til omverdenen i mange, mange år. Det er første gang, de nordiske lande på virkelig forpligtende måde har kunnet blive enige om et vidtgående samarbejde. De nordiske regeringer og herunder også den danske fortjener anerkendelse for det arbejde, der har været udført med at skabe dette resultat.

Det, der sker fra og med virkeliggørelsen af dette nordiske samarbejde, er, at der er lagt kraftige drivende kræfter ind i det nordiske samarbejde. Der opbygges organisationsformer for det nordiske samarbejde, der vil gøre det muligt hurtigt og smidigt at gennemføre integrering på forskellige områder mellem de nordiske lande. Man vil fjerne hindringer for et snævrere samarbejde på mange områder, og spørgsmålet om, hvor langt dette samarbejde kan drives inden for de rammer, der nu skabes, er i hovedsagen et spørgsmål om, hvilken energi og hvilke evner der lægges for dagen med at udfylde de rammer, der her er skabt.

Nordektraktaten, som den formentlig vil komme til at se ud, bliver jo i hovedsagen en rammeaftale, hvori det fastlægges, at der inden bestemte tidspunkter skal træffes afgørelser på det ene eller på det andet område, og det vil sige, at det nordiske samarbejde langt fra er færdigt i det øjeblik, traktaten er undertegnet. Man kan sige, at først da begynder det, så begynder det daglige arbejde med at udfylde rammerne. Jeg vil gerne føje til, at det radikale venstre ser frem til aktivt medarbejderskab i forsøget på at finde den rigtige udfyldning af de rammer, der er skabt.

Integrationsprocessen, som der herved åbnes mulighed for, skal ikke forceres frem, men skal opstå som et resultat af den stadig større gensidige afhængighed, som er imellem de nordiske lande. Jeg vil gerne pege på, at det sikkert ikke mindst bliver betydningsfuldt, at der nu skabes for første gang fællesnordiske organer, som med virkelig styrke kan presse på over for nationalstaterne, som har til opgave over for de enkelte lande og regeringer at presse på ud fra nordiske synspunkter. Jeg tror, det er noget af det, der vil give mere dynamik i det nor-

diske samarbejde, end der måske tidligere har været.

Der har været i de 2 år, der er forløbet, siden forhandlingerne startede, mange skeptikere. Nogle har været skeptikere med beklagelse. Nogle har været skeptiske, fordi de ikke troede, det kunne lade sig gøre. Andre har været skeptiske ud fra det synspunkt, at de fandt det skadeligt eller i hvert fald overordentlig betænkeligt for Danmarks forhold til det øvrige Europa.

Jeg vil godt — ikke mindst i anledning af, at hr. Per Federspiel citerede hr. Bratteli — bringe et andet citat af hr. Bratteli i erindring. Det er fra det norske stortingsdiskussion i den forløbne uge om det nordiske økonomiske samarbejde, hvor hr. Bratteli sagde, at uanset den fremtidige europæiske udvikling, så består der en permanent og uafviselig opgave for de nordiske lande i at ordne deres eget indbyrdes samarbejdsforhold. Uanset hvad der sker i Europa, så består der for os en særlig forpligtelse til at ordne vores naboskab, og det nordiske samarbejde er ikke et forsøg på at vende ryggen til en udvikling andre steder, bygger vel snarest på den modsatte opfattelse, bygger på forestillingen om, at de nordiske lande, hvis de i fællesskab bliver enige, hvis de lægger deres ressourcer sammen, er i stand til at påvirke udviklingen ude omkring stærkere, end de er i stand til enkeltvis og splittet.

I det konkrete spørgsmål om Danmarks forhold til EEC og Nordens forhold til EEC synes jeg nok der er grund til også at fremhæve, at uanset om de nordiske forhandlinger havde ført til dette resultat eller ikke, så ville der under alle omstændigheder have været et behov for en samordning af de nordiske synspunkter over for EEC. Den gensidige økonomiske afhængighed er så stor, at intet nordisk land i sit forhold til EEC kan tillade sig at se bort fra en samordning med de øvrige nordiske lande.

I markedsministerens redegørelse er skildret et muligt handlingsforløb i forhold til fællesmarkedet. Det er sandsynligt, at forhandlinger kommer i gang i dette år. Det er sandsynligt, at realitetsforhandlinger vil blive forholdsvis langvarige. De vil i hvert fald ikke kunne gennemføres på mindre end ét år. Det er videre således, at ingen forestiller sig, at overgangsperioder kan være